

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Jana Šejdla, PhD.
Římskoprávní kořeny služebností v právu vybraných evropských zemí

Autor, Mgr. Jan Šejdl, PhD., předložil svou rigorózní práci na téma komparace římského práva služebností s právní úpravou některých evropských zemí. Zvolené téma je tedy zasazeno do okruhu práv věcných. Oněmi vybranými evropskými zeměmi, jejichž právní úprava je s tou římskoprávní konfrontována, jsou Itálie, Francie, a dále Rakousko, Německo a Česká republika. Ačkoliv je tematický okruh věcných práv relativně frekventovanou oblastí, z níž studenti volí konkrétní téma svých rigorózních prací, málokterí z nich zvolí jistě náročnější komparativní přístup. Důvodem je pravděpodobně obsažnost samotného římského práva v tomto okruhu, a dále komplikace spojené s převáděním cizojazyčných moderních úprav do češtiny. Oponent v této souvislosti oceňuje autorův analytický a komparativní přístup k zajímavé a hluboké materii věcného práva.

V obsažném úvodu (str. 1 – 5) objasňuje autor hlavní zaměření své práce, a v první řadě odůvodňuje zpracování zvoleného tématu, přičemž se nebrání zabíhání do úvahových rovin vývoje římského práva. Celkem pochopitelně zde připomíná, že „opíráme-li své argumentace o římskoprávní kořeny, pak není ani v nejmenším nevhodné uvést také o jaké období římského práva se v tomto případě osoba opírá“ (str. 2). Autor pak v dalším textu několika větami výstižně charakterizuje – v obecné rovině – roli římského práva v evropských právních dějinách. V úvodním slově pak autor ospravedlňuje i výběr srovnávaných právních řádů, přičemž až příliš skromně odkazuje mj. na jazykovou bariéru. Přesto, právě on tuto výzvu přijal a oponent v tomto bodě musí podtrhnout, že se s nelehkým úkolem vypořádal se ctí.

Po úvodu následuje oddíl II., věnovaný samotnému pojmu služebnosti. Tento oddíl je rozdělen na dvě kapitoly, v nichž je věcné právo typu služebnosti analyzováno z pohledu obsahového (str. 7 – 67) a systémového zařazení do daného právního řádu (str. 68 – 108). Tento druhý oddíl tvoří vlastní práci. Předložené dílo uzavírá – jak jinak – stručný závěr (str. 109 – 110) a připojen je i sumář v italštině, seznam literatury a pramenů, klíčová slova a shrnutí v češtině a angličtině. Práce má celkem 117 číslovaných stran (strana 111 je sice číslována, ale bez jakéhokoli textu je snad nedopatřením vložena do práce).

Celý výše zmíněný druhý oddíl práce je hluboce zasahující studií. Tato studie na jedné straně otevírá zkoumané téma z nejrůznějších aspektů, a v tomto rozměru umožňuje i laikovi srozumitelný vstup do zkoumaného tématu. Autor v práci zřetelně vychází z římskoprávního pojetí různých druhů služebností (jako nejobvyklejší uvádí služebnosti polní a domovní),

nebrání se ale i kritickému pohledu na jiná pojetí služebností v moderních právních řádech. A právě tato konfrontace tradičního konceptu služebností s pojetím tohoto právního institutu v moderních právních řádech, umocněná zřejmě velkým rozhledem autora po zvoleném tématu, činí z práce velmi zajímavé dílo.

Závěr práce je možno považovat za samostatnou esej na téma „jakým způsobem pojednat problematiku služebností tak, aby byla konzistentní a netříštila se v jednotlivostech“.

Seznam literatury obsahuje adekvátní množství pramenné i sekundární literatury. Celkem jde o 35 položek. Jazykový výběr pochopitelně zahrnuje češtinu, francouzštinu, italštinu, a němčinu, objeví se ale i jeden titul v holandštině. Oponent ale konstatuje, že jde nejspíše o výběr přímo použité literatury. Hloubka a záběr práce vypovídají o neobyčejném rozhledu autora, takže okruh konzultované literatury byl nepochybně mnohem širší. Bohužel, právě v této – spíše formální – části práce, oponent musí vytknout několik nepříjemných překlepů. Podobně vytýkám, že způsob citování neodpovídá citační normě ČSN ISO 690:2011. Konečně, anglický název práce, uvedený na str. 116 neodpovídá českému názvu.

Celkově je práce obsahově zajímavá a psaná čtivě se zřetelným proniknutím do problematiky. Je zřejmé, že při vytváření práce autor průběžně téma konzultoval a při zpracovávání textu projevil neobyčejnou samostatnost a tvůrčí přístup.

Práci doporučuji k obhajobě.

Při obhajobě doporučuji pojednat o vývoji práva služebností v italském právu.

V Praze, dne 15. října 2015

JUDr. David Falada